

същинския етнически произход и национални особености на засегнатите от решението групи, като централно място заемат масовите потурчвания по време на османското господство. Академията на науките откликва на този призив с желание и доставя исканите резултати, поне що се отнася до турското и помашкото население. За насилствено ислямизиране сред ромите или дори за техния „същински етническо-български произход“ не се откриват обаче никакви доказателства¹⁰¹. Главно съдържание на този документ представляват обаче пасажите, засягащи регистрирането на помаците, татарите и ромите. Именно тук се създава не само идеологическата база за многобройните преименувания, влезли по-късно в българската история с евфемистичното название „възродителен процес“, но се формулират също (и то преди всичко) практически мерки за провеждането на тази насочена към асимилация идеология. На Министерството на правосъдието се дава указание да измени процедурата при регистрация на семейното положение по такъв начин, че лица с небългарски произход да получат възможност да сменят имената си без писмена молба до общинската управа¹⁰². Освен това лицата, които са се записали като турци по силата на писмото на Министерство на вътрешните работи от 11 май 1950 г., сега трябва да получат възможност да се регистрират със своята „истинска“ националност¹⁰³. По този повод на местните органи и партийни организации изрично се обръща внимание да спазват действащите закони във всички случаи и да не се упражнява никакъв натиск при регистрацията на лицата с небългарски произход (подробно за това в главата „Преименувания“). Наред с първите мащабни, официално обосновани кампании по преименуване през 60-те години се провеждат и редица мероприятия в образователната сфера, които засягат ромите. Нис-

¹⁰¹ Все пак няколко години след решението на Политбюро Издателството на Отечествения фронт пуска в печат една брошура, която хвали успехите на политиката на БКП спрямо ромите: *Генов, Д., В. Маринов, Т. Таиров*. Циганското население в Народна република България по пътя на социализма. С., 1964.

¹⁰² Процедурните условия са променяни многократно още преди това. Промените са публикувани в ИПНС № 2, 5.1.1960 г., с. 1 и ИПНС № 18, 1.3.1960 г., с. 7.

¹⁰³ Срв. за този текст и *Kertikow, K.* Die ethnonationale Frage in Bulgarien (1944–1991). – In: *Bulgarian Quarterly*, 1(1991), 3, с. 88.